

TAALDANS® REKENDANS®

Confetti voor peuter- en kleutergroepen

INHOUD

1 Voorwoord

Onderwijs
Bereik
Uitbreiden
leeromgeving

Referentie

2 Werkwijze

Betekenisvol dansen
Samenwerken
Lesopbouw
Inzet van de vakdocent
Ouderbetrokkenheid
Onderwijsinspectie

Referentie

3 Financiering

Fair practice
Budgetten
De Onderwijsraad
De leerkracht

Referentie

4 Onderzoek

Dans en cognitie
Mark Mieras en essentie
Publicatie
Lectoraat kunsteducatie
Planning

Referentie

COLOFON

Copyright © 2021 Studio Swing VOF, Den Haag.

Tekst: Lenneke Gentle

Redactie: Maria Speth, Miranda Molhoek,
Saskia Sap, Alice van Ballegooie, Marsha Kester,
Willy van Assen, Karin Strelitski.

Illustraties: Pixabay en Freepic

Eerste verschijningsdatum: april 2020

Vormgeving en lay-out: Lenneke Gentle

Meer informatie: www.studioswing.nl

Print alleen wat echt nodig is, spaar het milieu en
profiteer van het gemak van online werken.

VOORWOORD

Voor u ligt 'Taaldans® Rekendans®, confetti voor peuter- en kleutergroepen.' Met Taaldans® en Rekendans® hebben honderdduizenden peuters en kleuters al dansend taal en rekenen geleerd. Hun begeleiders zijn geïnspireerd om meer bewegend te gaan leren. Ouders komen graag naar de open les, waarin zij kijken, meedoen en geïnformeerd worden. Het is een succes! Deze reader zoomt in op het onderwijs, de werkwijze, de financiering en onderzoek .

ONDERWIJS

Grondlegger Lenneke Gentle voelde zich als kind niet prettig op school, omdat andere kinderen sneller en beter konden leren. Om te zorgen dat ze toch mee zou komen, zette ze de leerstof toen al om in liedjes en dansjes. Het hielp haar door menig toets en examen!

Na haar opleiding tot dansdocent zag Gentle haar verhaal terug in kinderen op (voor)scholen. "Als dansdocent en VVE tutor wilde ik de themabegrippen uit de methode dan ook liever dansen met de peuters en de kleuters. Van mijn toenmalige directeur kreeg ik het predicaat 'eigenwijs' maar ook de kans om het uit te proberen." In de praktijk van de Haagse binnenstadschool ontwikkelde ze in 2008 Taaldans® en Rekendans®. Het werkte: blijde, vaardige kinderen en betere CITO-scores."

BEREIK

In 2010 verklaarden Ingrid van Engelshoven (toenmalig wethouder van onderwijs) en Fons van Wieringen (toenmalig voorzitter van de Onderwijsraad) Studio Swing voor geopend. Sindsdien heeft het gedachtegoed zich verspreid over alle Nederlandstalige landen.

- Er zijn 160 dansdocenten opgeleid die als vakdocent Taaldans® en Rekendans® lessen geven aan kinderen.
- Samen hebben zij 4.000 peutergroepen bereikt met 60.000 peuters en 8.000 medewerkers.
- Zij hebben 1.600 kleutergroepen bereikt met 44.800 kleuters en 2.400 kleuterleerkrachten.
- Op grote congressen inspireerde Gentle tienduizenden jonge-kind-professionals.

Deze resultaten stemmen het team verheugd, maar de gezamenlijke missie is om in 2030 op alle 15.000 jonge-kind-locaties in Nederland actief te zijn om alle jonge kinderen te laten genieten van dansend leren.

ULTIEME VERRIJKTE LEEROMGEVING

In een interview van Studio Swing met Professor Scherder vertelt hij dat hij zelf niet zo'n danser is, maar dat dans in het onderwijs het optimum van de verrijkte leeromgeving zou zijn. Dans is volgens hem een combinatie van denksport, beweging en muziek. Het zou de ontwikkeling van kinderen zeer ten goede komen als dans, net als gym, een vast onderdeel van het curriculum wordt op school.

De CITO-scores in de periode met Taaldans® Rekendans® op school waren hoger dan daarvoor en daarna.

KLAAS AALBERS, OUD DIRECTEUR PRINSHAGHE

WERKWIJZE

Dansen is leuk! Dansen met de SLO doelen voor taal en rekenen is naast leuk ook nog nuttig bevonden om de brede ontwikkeling van jonge kinderen te stimuleren. Maar hoe werkt het precies?

Onder leiding van een gecertificeerde dansdocent krijgen de kinderen wekelijks les, samen met hun kleuterleerkracht of pedagogisch professional. Het is niet alleen leuk, maar ook makkelijk en rendabel om jonge kinderen concepten te laten ontdekken met hun lijf, materialen, beeldtaal en muziek.

BETEKENISVOL DANSEN

Betekenisvol dansen is dans op het niveau en in de belevingswereld van het kind, met de juiste talige begeleiding, materialen, beeldtaal en muziek. Geen danspasjes, maar fysiek taal en rekenen ervaren, zingen en rappen.

SAMENWERKEN

Door samenwerking met de leerkracht en de pedagogisch professional wordt er ook vraaggericht gewerkt. Lukt het met een bepaald doel niet op de groep? Dan geeft de dansdocent hier dansend meer betekenis aan. Kinderen ervaren het met het lijf, de zintuigen, muziek, materialen, zang, rap en dans.

LESOPBOUW

De lessen worden op maat gemaakt bij het thema en de methode waarmee gewerkt wordt. De Taal- en Rekendansdocenten leggen alles vast in het bijbehorende lesvoorbereidingsformulier. De woordclusters, rekenonderdelen, prentenboeken en themamaterialen (uit de klas) worden per thema in de lessenserie verwerkt. Tijdens de les wordt het didactisch model van Verhallen ingezet. Dit maakt het betekenisvol, sociaal maar ook strategisch.

INZET VAN DE VAKDOCENT

Vakdocenten fungeren als onderdeel van het team. Ze werken samen met de leerkracht, de pedagogisch professional en de ouders. Rekenen en taal worden in beweging gebracht en eventuele achterstanden worden ingelopen.

Meestal starten instellingen met een losse proefles, dan een thema van vier weken en vervolgens worden de vakdocenten structureel aan de locatie verbonden. Tegenwoordig maken dansdocenten kenbaar de cursus Taaldans® en Rekendans® te gaan doen en worden meteen uitgenodigd voor een gesprek.

OUDERBETROKKENHEID

Ouders zijn veelvuldig aanwezig bij de open lessen, waarin zij kijken, meedoen, leiden en volgen. Zo groeit de relatie met ouders en worden dansmomenten thuis herhaald. Een waardevolle ingang voor gesprekken met ouders of ouderavonden.

ONDERWIJSINSPECTIE

Op scholen met een zwakke beoordeling is de inspectie na de inzet van de Taaldans® en Rekendans® lessen positief over de vooruitgang.

Als je na de les ziet welke doelen er allemaal in zitten, besef je dat dit echt in het onderwijs thuis hoort.

JAN VAN DER ZWAN, JONGE KIND SPECIALIST

FINANCIERING

Om budget bij elkaar te krijgen is vanaf de start in 2010 advies uitgebracht aan (voor)scholen en dagopvang. Veel instellingen kregen het voor elkaar, een deel niet. Met het Nationaal Programma Onderwijs kunnen alle scholen nu starten. Ook kinderen op scholen zonder gymzaal of gymdocent kunnen zo genieten van dans.

FAIR PRACTICE

Taal- en Rekendansdocenten factureren een eerlijke vergoeding voor hun werk en hanteren hetzelfde tarief, overeenkomstig met een zelfstandig leerkracht. Zij geven 20 uur per week dansles en zijn 20 uur bezig met voorbereiden. Kosten voor materiaal en muziek nemen zij ook voor hun rekening.

BUDGETTEN

De lessen zijn gefinancierd met geld vanuit:

- Achterstandenbeleid
- Gezondheidsbevordering
- Leerkansenprofiel
- Cultuureducatie en Kunstenaar in de Klas
- VVE, taalstimulering en rekenstimulering
- Ouderbetrokkenheid
- Professionalisering
- Muziekimpuls en bewegingsonderwijs

DE ONDERWIJSRAAD

Op 25 maart 2021 bracht de Onderwijsraad advies uit aan de Tweede Kamer om het niveau van het onderwijs weer op peil te brengen en de werkdruk voor leraren te verlagen. Zij pleiten ervoor om structureel financiële middelen vrij te maken om vakdocenten, ondersteuners en andere experts aan te stellen op school. Het Nationaal Programma Onderwijs is hier een mooie voorbode van.

DE LEERKRACHT

Ervaringen van leerkrachten leren dat het geld goed besteed is:

- "Wat gaaf om de kinderen eens vanaf een afstand te bekijken, dit geeft mij een ander perspectief."
- "De kinderen gaan niet alleen motorisch vooruit, maar ook sociaal, creatief en cognitief."
- "Ik leer veel van de Taaldans® en Rekendans® lessen. Ik pak oefeningetjes terug in de klas of op het plein en ik krijg nieuwe ideeën voor mijn groepsmanagement. Voor in de klas, maar zeker voor tijdens het bewegend leren."
- "Wat fijn dat jullie de lessen op maat maken, zo kan ik precies aangeven waar we mee bezig zijn en ik zie alles terug in het speellokaal. Op muziek ook nog!"
- "Als jij komt lesgeven, ben ik erbij om me te laten inspireren of om de kinderen te observeren. Soms plan ik een oudergesprek in of een andere taak. Het geeft me ruimte."

Alle kinderen verdienen dit.
Dit is kind-eigen leren, door
te bewegen en te ontdekken.

SONJA LIESHOUT, LOCATIEMANAGER TRIODUS

ONDERZOEK

DANS EN COGNITIE

Als orthopedagoog, taalspecialist en onderwijsadviseur heeft Karin Strelitski zich aan Studio Swing verbonden. Samen met Lenneke Gentle houdt zij de recente ontwikkelingen bij en zorgen zij voor scholing en nascholing van het team.

Strelitski: "Bij Taaldans® en Rekendans® worden de gebieden in de linkerhersenhalft en de rechterhersenhalft tegelijk aangesproken. Hierdoor leggen kinderen voortdurend verbindingen tussen de twee hersenhalften. Bestaande verbindingen worden vergroot en nieuwe verbindingen worden aangelegd.

In de linkerhersenhalft wordt onder andere gewerkt aan taal, rekenen, planning en logica. Op datzelfde moment wordt in de rechterhersenhalft verbeelding, visuele prikkels, expressie, ritme, muziek en creativiteit toegevoegd. Taaldans® en Rekendans® is dus duidelijk ondersteunend aan het cognitief vermogen van een kind.

MARK MIERAS EN ESSENTIE

Wetenschapsjournalist Mark Mieras gaf naar aanleiding van de eerste beweegconferentie van Studio Swing een interview, waarin hij de waarde van spelend-, bewegend- en dansend leren als essentie illustreert.

[Klik hier](#) om het interview te bekijken.

PUBLICATIE

Grondlegger Lenneke Gentle schreef het artikel: 'Wat draagt dans bij in de ontwikkeling' met daarin zeven wetenschappelijke bevindingen over de koppeling van dans, beweging en spel aan ontwikkelingsdoelen:

1. Welbevinden en sociaal gedrag
2. Betrokkenheid en aandacht
3. Bewegingen aanleren en automatiseren
4. Zelfregulering, taal en geletterdheid
5. Woordenschat en taalbeleving
6. Tellen
7. Breinactiviteit

Het artikel is gepubliceerd in vakblad De wereld van Het Jonge Kind (HJK) van maart 2021.

[Klik hier om het artikel te lezen](#), met de bijbehorende dansmomenten om op de groep te doen.

LECTORAAT KUNSTEDUCATIE

Aan het lectoraat kunsteducatie aan de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten loopt op dit moment een onderzoek naar hoe dans kan bijdragen in het taalbegrip en de woordenschatontwikkeling bij jonge kinderen met een taalachterstand of Nederlands als tweede taal. Het onderzoek wordt uitgevoerd door Drs. Saskia Sap - van Saane.

[Klik hier door naar de website](#) van het lectoraat

Op onze school staat
Taaldans® en Rekendans®
als vak op het rapport. Trots
om dit te kunnen bieden!

JOHN VERHOEFF, DIRECTEUR KINDCENTRUM O3

PLANNING

De komende periode inventariseren wij bij onze klanten en bij nieuwe scholen of er behoefte is aan een docent Taaldans® en Rekendans® voor de kleutergroepen.

We matchen een vakdocent in de buurt en we assisteren in het opstellen van een plan aan de hand van de planning van de onderbouw.

Vanaf september 2021 geeft de vakdocent de lessen en zal hierin ook de leerkrachten, directeur en ouders betrekken. Naderhand evalueren we het traject en kijken we naar opties om de samenwerking structureel te maken.

Neem gerust contact op met:

Studio Swing
Lenneke Gentle
start@studioswing.nl
06 4023 8631
Stadhouderslaan 9
2517 HV Den Haag
www.studioswing.nl

